

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Rødøy-Lurøy Kraftverk AS
8186 TJONGSFJORDEN

Vår dato: 20 DES 2011

Vår ref.: NVE 200705349-54 ki/auko

Arkiv: 312/157.53Z

Deres dato: 19.01.2011

Deres ref.: Arne Lorentzen

Saksbehandler:

Auen Korbøl

22 95 93 44

Rødøy-Lurøy Kraftverk AS – Behandling av planendringssøknad for Hundåga kraftverk

Vi viser til søknad av 19.1.2011 om planendring for Hundåga kraftverk i Lurøy kommune. Vi viser også til tillatelsen til bygging av Hundåga kraftverk av 15.12.2009 og til KI-notat nr. 102/2009.

NVE mener at fordelene ved den omsøkte planendringen er større enn skader og ulemper for allmenne interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir i medhold av vannressursloven § 8 Hundåga kraftverk tillatelse til endring i plassering av kraftverk og rørgate. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Bakgrunn

Rødøy-Lurøy Kraftverk AS fikk konsesjon til å bygge Hundåga kraftverk 15.12.2009 og søker nå om en planendring. Tiltakshaver har funnet at den konsesjonsgitte løsningen med vannvei i tunnel blir for kostbar og søker nå om en alternativ løsning. Kraftstasjonen ønskes flyttet lenger øst og vannvei skal legges i en kombinert løsning med tunnel og rør i grøft.

Det skal benyttes samme inntak som alternativ B i den opprinnelige søknaden på ca. kote 286 like nedstrøms et lite tjern. Dammen blir ca. 5 m høy og ca. 20 m lang.

Det blir et påhugg i fjell på ca. kote 90 hvor det skal drives en tunnel på ca. 715 m og en sjakt opp til inntaket på ca. 170 m.

Fra kote 90 og ned til kraftstasjonen skal det graves en rørgrøft på ca. 800 m. Fra påhugget vil traseen bli lagt i urmasser og delvis sprengt fjell de første ca. 80 m. Videre ned til fjorden blir det en kombinasjon av nedgravd/sprengt grøft i fjell-, sand- og myrmasser. Traseen vil krysse Rv 17. Det planlegges å legge anleggsveien i grøftetraseen. Veien skal fjernes etter at anleggsarbeidet er avsluttet.

Vegetasjonen i traseen varierer fra et løv- og barskogsdekke i den øvre delen, via et tynt vegetasjonsdekke over sandmasser i midtpartiet og myr og løvskog ned mot sjøen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord

Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst

Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Kraftstasjonen skal plasseres nede ved fjorden med en kort utløpskanal ut i sjøen. Stasjonen kobles til eksisterende 22 kV linje på oversiden av Rv 17 med en jordkabel som følger rørgrøften.

Tunnelmasser skal fraktes ut av området og brukes til bygging av molo/kai utenfor området.

Det hydrologiske grunnlaget følger den opprinnelige søknaden.

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Hundåga kraftverk til ca. 8,1 GWh, noe som er litt høyere enn den beregnede produksjonen for den opprinnelige søknaden. Byggekostnadene er estimert til 37 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 4,57 kr/kWh. Det vil være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Høring

Søknaden har vært sendt på en begrenset høring til de instansene som uttalte seg til den opprinnelige konsesjonssøknaden. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Formannskapet i Lurøy kommune fattet den 2.3.2011 følgende vedtak:

"Lurøy kommune anbefaler at "endringssøknad Hundåga kraftverk" fra Rødøy/Lurøy kraftverk datert 19.01.11 godkjennes med følgende merknader:

- *Det forutsettes at det tas hensyn til kulturminner i området*
- *Det presiseres at utbygger må utføre anleggsdriften på en best mulig skånsom måte i byggeperioden og foreta den nødvendige avslutninga av anlegget slik at anleggsområdet avsluttes på en forsvarlig miljømessig måte for alle parter."*

Fylkesmannen i Nordland uttaler i epost datert 24.2.2011:

"...

Den konsesjonsgitte løsning med vannvei i tunnel fra inntaksdam og ned til kraftstasjon utgår i sin helhet på grunn av økonomiske hensyn. Planendringen går ut på at ny vannvei etableres med en kombinasjon av sjakt/tunnel og nedgravd rørgate til kraftstasjonen som lokaliseres øst for den opprinnelig omsøkte kraftstasjonen. Rørets lengde vil bli ca. 800 meter fra inntaksdammen som tilsvarer alternativ B i den opprinnelige konsesjonssøknaden.

Fylkesmannen finner det uheldig at man relativt kort tid etter konsesjonsbehandlingen framsetter endrede premisser for utbyggingen. Etter vår vurdering burde Rødøy-Lurøy Kraftverk AS (RLK) på et tidligere tidspunkt kunne foretatt en tilstrekkelig vurdering av lønnsomheten ved utbygging av Hundåga Kraftverk i henhold til opprinnelige planer.

Når dette er sagt tar vi til etterretning at det på tross av vår frarådning ble innvilget konsesjon. På bakgrunn av dette, og at den nye vannveien synes å forårsake moderate konsekvenser for natur og landskap, finner ikke Fylkesmannen grunnlag for å gå i mot omsøkte endringer."

Nordland fylkeskommune uttaler i brev datert 28.3.2011:

"...

Endringen i prosjektet slik at vannveien blir en kombinasjon av tunnel og nedgravd rørgate er en forbedring i forhold miljø og samfunnsinteresser sammenlignet med alternativet Nordland fylkeskommune anbefalte i 2008. Andre endringene, herunder flytting av inntaksdam og kraftstasjon, anses ikke å skape nevneverdige endrede konsekvenser for miljø og samfunn.

Nordland fylkeskommune vurderer det derfor slik at endringen av prosjektet ikke vil medføre noen vesentlige endringer i konsekvensene kraftverket vil gi for berørte miljø og samfunnsinteresser. Fylkeskommunen vurderer derfor saken på samme måte som i 2008, og har ingen andre innspill til NVE enn det som fremkommer i fylkeskommunens vedtak i FR sak 054/08, jf. vedlegg.

Kulturminner og kulturmiljø

I nærområdet til omsøkt rørtrasé er det registrert to steinalderboplasser. Den ene ligger inntil traseen og er ikke nærmere avgrenset. Det kan også finnes andre automatisk fredete kulturminner i området hvor nedgravd rørtrasé nå ønskes lagt.

Nordland fylkeskommune har som regional kulturminnemyndighet behov for å foreta en arkeologisk befarings på stedet for å undersøke om tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete kulturminner. Dersom så skulle være tilfelle, vil Rødøy-Lurøy Kraftverk AS måtte søke Riksantikvaren om dispensasjon fra kulturminneloven for å kunne gjennomføre tiltaket som planlagt."

Nordland fylkeskommune kom med en ny uttalelse i brev datert 25.11.2011:

"...

I nærområdet til den omsøkte rørtraseen er det tidligere registrert to steinalderboplasser. Nordland fylkeskommune hadde derfor behov for å foreta en arkeologisk befarings på stedet for å avklare om tiltaket ville kunne komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner.

Befaringen ble gjennomført 19.-20.10.2011, og det ble gjort mindre undersøkelser på stedet. Planendringen synes ikke å komme i konflikt med automatisk fredete, arkeologiske kulturminner. Vi minner likevel om tiltakshavers aktsomhets- og meldeplikt ved funn av gamle kulturspor under markarbeidet, jf kulturminneloven § 8 andre ledd.

Undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 anses som oppfylt gjennom den arkeologiske befaringsen.

Det vises til egen uttalelse fra Sametinget om forholdet til samiske kulturminner."

Sametinget uttaler i brev datert 17.2.2011:

"...

Sametinget kjenner ikke til at det er registrert automatisk fredete samiske kulturminner i det aktuelle området hvor tiltak planlegges. Vi har derfor ingen merknader til søknaden.

Skulle det imidlertid under arbeid i marken komme frem gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget, jf. Lov 9. Juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8. Vi forutsetter at dette pålegget formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken."

Statens Vegvesen avd. Nordland uttaler i brev datert 3.3.2011:

"...

Vi opprettholder vårt opprinnelige krav om at planlegging av tiltak på/ved vegen må skje i samråd med Statens vegvesen. Utover dette har vi ingen merknader til planendringen."

Kystverket Nordland uttaler i brev datert 17.3.2011:

” ...

Kystverket har ut fra havne- og farvannsmessige hensyn ingen spesielle merknader til planendringen som foreligger.

Planendringen omfatter både land- og sjøområder og viser mulige utbygginger i sjø. Dersom en planlagt utbygging i området innebærer faste installasjoner som skal anlegges på sjøgrunn (eksempelvis kai eller molo), bør man gjennomføre grunn- eller andre undersøkelser for å kartlegge eventuelle negative konsekvenser en utbygging vil kunne gi. Eksempler kan være fare for utrasing, endrete strømforhold, endret sandvandring eller lignende. Kystverket vil i denne forbindelse opplyse at alle inngrep i sjøområder, så som bygging av molo, utlegging av flytebrygger eller lignende, vil måtte gjennomgå særskilt behandling i forhold til havne- og farvannsloven før tiltaket settes i verk. Søknad om slikt tiltak skal sendes Lurøy kommune for behandling og avgjørelse etter havne- og farvannsloven.”

Reindriftsforvaltningen Nordland uttaler i brev datert 15.3.2011:

” ...

Det berørte reinbeitedistriktet Hestmannen/Strandtindene har ikke kommet med spesielle merknader til saken.

Planendringen som er skissert vil hovedsakelig få konsekvenser for reindriften i området under anleggsperioden. Som kjent har Hestmannen/Strandtindene ei flyttlei langs fv. 17. På grunn av områdets beskaffenhet langs veien er distriktet nødt til å krysse Hundåga på et spesielt sted. Den tidligere omsøkte løsningen (28.7.2007) kunne medført betydelige negative konsekvenser for flyttinga over Hundåga.

Omsøkt planendring vil berøre flyttleia i et åpnere område. Rørgata skal graves ned i løsmasser, og vil etter anleggsperioden ikke påvirke flyttleia forutsatt at terrenget i størst mulig grad blir som før. Reindriftsforvaltningen forutsetter at tiltakshaver har dialog med reinbeitedistriktet for å minimere konsekvensene for reindriften, spesielt under anleggsperioden.

Reindriftsforvaltningen har ingen øvrige merknader til saken.”

Tiltakshaver har i brev av 29.4.2011 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

”[...]

3. Lurøy kommune, datert 04.03.2011

Kommentar:

Lurøy kommune godkjenner endringssøknaden med følgende merknader:

- *Det forutsettes at det tas hensyn til kulturminner i området.*
- *Det presiseres at utbygger må utføre anleggsdriften på en best mulig skånsom måte i bygg perioden og foreta den nødvendige avslutning av anlegget slik at det anleggsområdet avsluttes på en forsvarlig miljømessig måte for alle parter.*

Utbygger vil følge opp, og ta inn de merknadene fra Lurøy kommune i den videre behandling av prosjektet.

[...]

6. Reindriftsforvaltningen i Nordland, datert 15.03.2011

Kommentar:

Utbygger legger opp til å ha en god dialog med reinbeitedistriktet for å minimere konsekvensene for reindriften, spesielt under anleggsperioden.

7. Nordland fylkeskommune, datert 28.03.2011

Kommentar:

Fylkeskommunen har ingen andre innspill enn det som fremkom i vedtak i FR sak 054/08. Disse innspillene ble kommentert i vårt brev 08.09.2008. Når det gjelder kommentarene til kultminner og kulturmiljø har vi ingen merknader. Vi har også i brev av 12.04.2011 fra kulturvernssjefen i Nordland Fylkeskommune fått melding om at området må befares før tiltaket kan gjennomføres."

NVEs vurdering

Bakgrunnen for søknaden er at konsesjonsgitt alternativ for Hundåga kraftverk, ifølge søker, er funnet for kostbart. Tiltakshaver mener at planendringen kan gjennomføres uten at prosjektet vil gi vesentlig større negative konsekvenser dersom de foreslåtte avbøtende tiltakene gjennomføres.

I høringsrunden fremkom det ingen sterke motforestillinger mot de endringene som foreslås, men noen av høringspartene har hatt enkelte merknader. Lurøy kommune forutsetter at det tas hensyn til kulturminnene i området, noe også Nordland fylkeskommune peker på. Fylkeskommunen har nå utført arkeologiske undersøkelser i området og det ble ikke funnet automatisk fredete kulturminner som vil komme i konflikt med de nye planene. Sametinget har heller ingen merknader når det gjelder samiske kulturminner.

Fylkesmannen i Nordland (FM) var i utgangspunktet negativ til at det ble gitt konsesjon til Hundåga kraftverk og finner det uheldig at det søkes om planendring kort tid etter gitt konsesjon. Samtidig påpeker de at den nye vannveien kun vil forårsake moderate konsekvenser for natur og landskap.

Reindriftsforvaltningen kommenterer at den nye løsningen vil berøre en flyttlei, men i et åpent område. Ved å grave ned rørgaten vil den ikke påvirke flyttleien dersom terrenget i størst mulig grad blir som før.

Landskap

NVE ønsker å legge vekt på at den konsesjonsgitte løsningen for Hundåga ble valg for å begrense inngrepene i landskapet. NVE mente at det var avgjørende for konsesjonsspørsmålet den gangen at det ble benyttet tunnel som vannvei.

Sweco har utført en konsekvensvurdering av den omsøkte planendring for flere temaer, deriblant landskap. De vurderer at tiltaket er godt tilpasset omgivelsene, kanskje med unntak av den øvre delen av rørtraseen opp mot kote 90 hvor terrenget stiger noe, og inngrepet vil bli noe mer synlig i ettertid. Sweco konkluderer med at tiltaket vil ha små negative konsekvenser for landskapet.

Vannveien i endringssøknaden går igjennom et noe mer variert terreng enn den opprinnelige søknaden som i hovedsak berørte bart fjell og myrpartier. Tiltakshaver velger å bruke en tunnel løsning i den øvre delen av traseen som går gjennom et sårbart fjellområde. I den nedre delen er det planlagt en nedgravd rørgate. Her er det enklere å få til en god tildekking og revegetering.

NVE mener at det også i den nye traseen må tas hensyn ved legging av rørgate i form av å velge en trasé som medfører så lite sprengning som mulig. Det vil være et begrenset innsyn til den omsøkte traseen slik NVE ser det, da området ligger i en avgrenset bukt, Sila, uten bebyggelse og vei på motsatt side. Inngrepet vil etter NVEs vurdering bli mest synlig fra nært hold. Det er viktig at en ev. rørtrasé

revegeteres naturlig, med stedegne masser, slik at den ikke fremstår som en unaturlig ”grønn gate” etter en ev. utbygging.

NVE er enig med FM i at det er uheldig at tiltakshaver søker om en planendring kort tid etter at det er gitt konsesjon. Vi ønsker imidlertid å få presisere at den konsesjonsgitte løsningen ikke var utredet av tiltakshaver på forhånd, men pålagt av NVE gjennom den gitte konsesjonen.

Forholdet til naturmangfoldloven og kunnskapsgrunnlaget

Naturmangfoldloven (nml) trådte i kraft den 1. juli 2009, og jf. nml § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet ”føre-var” prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Jf. nml § 8 skal en offentlig beslutning så langt det er rimelig, bygge på kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologisk tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert noen rødlistede arter innenfor influensområdet til planendringen. Sweco har vurdert floraen i området til å være ordinær, men det er registrert et område med naturtypen ”gammel lauvskog” i øvre del av den planlagte rørtaseen. Området er vurdert å ha middels verdi. Området vil bli berørt av den planlagte rørtaseen ved at det må sprenges og graves i dette området, men ifølge Sweco vil rørtaseen gå i kanten av den viktige naturtypen. Som et avbøtende tiltak mener de at tiltakshaver i detaljplanfasen kan vise konkrete tiltak for å minimere inngrepene i dette området. Temaet ”naturmangfold” er i liten grad kommentert i høringsrunden.

Når det gjelder hvordan prosjektet vil påvirke miljøet i Hundågas bekkekløft viser vi til KI-notat 102/2009 hvor dette er diskutert og vurdert.

Nml §§ 4 og 5 som omhandler forvaltningsmål for naturtyper og arter vil etter NVEs vurdering bli opprettholdt dersom vi godkjenner en planendring for Hundåga kraftverk. Vi vurderer det slik at påvirkningen på den registrerte naturtypen ikke vil være avgjørende for opprettholdelsen av ”gammel lauvskog” i kommunen dersom det gjennomføres avbøtende tiltak ved en ev. utbygging.

Planendringssøknaden for Hundåga kraftverk inneholder mye informasjon, og gir etter NVEs syn god kunnskap om naturmangfoldet i området. Det er gjennomført en kartlegging av det biologiske mangfoldet i området, og NVE har den 12.12.2011 utført søk i DN's naturbase og Artsdatabankens artskart for oppdatert informasjon. NVE har sendt saken på offentlig høring, og dermed fått ytterligere opplysninger om området og virkningen av en ev. utbygging. Etter NVEs vurdering utgjør den samlede dokumentasjonen som foreligger om naturmangfoldet et godt grunnlag for å vurdere effekten av de nye planene som tiltakshaver foreslår.

Det vil alltid være knyttet en viss grad av usikkerhet om vi besitter nok kunnskap om de biologiske verdiene i området. NVE mener imidlertid, med bakgrunn i den kunnskapen som er innhentet, at kravet til kunnskapsgrunnlaget i denne saken står i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. NVE mener derfor at kravet om tilstrekkelig kunnskap i nml § 8 er oppfylt, samt at tilegnet kunnskap også gir grunnlag for å treffe en beslutning, jf. nml § 9.

NVE har ikke mottatt merknader knyttet til ev. uheldige sumvirkninger for naturmiljø eller landskap i forbindelse med endringssøknaden. Nml § 10 om sumvirkninger er derfor ikke vurdert nærmere.

Med bakgrunn i det som har fremkommet i søknaden og i høringsrunden mener NVE at påvirkningene på naturmiljøet ved en planendring ikke vil være avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Kulturminner

Det er registrert to automatisk fredete kulturminner i nærheten av røtraseen som er foreslått i planendringen. Fylkeskommunen har vært på befaring i området og de kunne ikke se at forslaget ville komme i konflikt med automatisk fredete kulturminner.

NVE mener at dersom røret skal legges i den planlagte traseen så må de kjente kulturminnene i området merkes godt og sikres under en ev. byggeperiode.

Oppsummering

NVE er av den oppfatning at en planendring som omsøkt for Hundåga kraftverk vil medføre større synlige inngrep i landskapet enn den løsningen som opprinnelig fikk konsesjon. Samtidig vil den mest visuelt utsatte strekningen legges i tunnel, og den resterende nedgravde rørgaten vil etter NVEs vurdering ikke bli noe skjemmende sår i landskapet dersom dette følges nøye opp i detaljplanprosessen. Det er også NVEs oppfatning at forholdet til reindrift og kulturminner kan ivaretas dersom det opprettes en god dialog med reinbeitedistriktet og kulturminnemyndighetene tidlig i en ev. byggefase.

I løpet av høringsprosessen har det ikke fremkommet argumenter av avgjørende betydning mot at Rødøy-Lurøy Kraftverk AS skal få tillatelse til å bygge Hundåga kraftverk som beskrevet i endringssøknaden.

NVE har også sett på kostnadene som er knyttet til det opprinnelige prosjektet og kan være enig med tiltakshaver i at en slik løsning er kostbar. Utbyggingsprisen for det konsesjonsgitte alternativet, som søker legger til grunn i endringssøknaden, er på 5,71 kr/kWh. Dette er ifølge NVEs vurdering en relativt høy utbyggingspris, som ligger over snittet for de anleggene som bygges i dag. Det er vanskelig for NVE å si om det konsesjonsgitte prosjektet ville vært realiserbart eller ikke, spesielt når el-sertifikatene kommer på banen, men vi ser at de nye planene som foreligger vil gi prosjektet en bedre økonomi.

NVE har foretatt en vurdering av de forskjellige fagtemaene som blir berørt ved en ev. utbygging iht. endringssøknaden og funnet at fordelene ved en slik endring veier tyngre enn ulemper.

Konklusjon

NVE mener at fordelene ved den omsøkte planendringen er større enn skader og ulemper for allmenne interesser slik at kravet i vannressurslov § 25 er oppfylt.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak (kote)	286 moh
Kraftstasjon (kote)	Ca. 15 moh
Valg av alternativ	B
Største slukeevne	830 l/s
Minste slukeevne	42 l/s
Vannvei	I tunnel fra kote 286 til ca. kote 90, nedgravd rør fra tunnelåpning og ned til sjøen
Spesielle føringer for rørgate	Minimere berøring av gammel lauvskog og ur nedenfor tunnelpåhugg. Sikring av to kulturminner i anleggsperioden med en buffersone.
Vei	Midlertidig anleggsvei som skal fjernes etter at arbeidet er avsluttet.
Avbøtende tiltak	Naturlig revegetering av rørgate

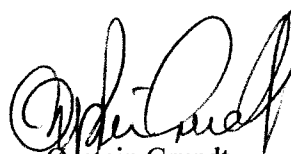
Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Nytt konsesjonsdokument følger vedlagt. Dette erstatter konsesjonen av 15.12.2009. I den grad det ikke er spesifisert noe annet her, gjelder de samme merknader som i KI-notat 102/2009 i merknader til vilkårene.

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet frem til partene, jf. forvaltningslovens kap. VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør
Øystein Grundt
seksjonssjef

Vedlegg: Vassdragskonsesjon

Kopi m. vedlegg

Lurøy kommune, 8766 LURØY

Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 BODØ

Nordland fylkeskommune, Fylkeshuset, 8048 BODØ

Reindriftsforvaltningen Nordland, Sjøgata 78, 8200 FAUSKE

Samediggi / Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 KARASJOK

Statens vegvesen – Region Nord, Dreyfushammarn 31, 8002 BODØ

Kystverket, Postboks 1502, 6025 ÅLESUND